

държки, за постигане на благородната му целъ. Бѣхъ очевидецъ, когато единъ такъвъ протеже *ученъ*, пажуваше изъ отечеството ни съ конвой жаандарми, кметове и пѣдари, на които като че той да заплащаше, а въ сѣщото това време, другъ единъ нашъ скромень труженецъ, който познава България заедно съ колибитъ ѝ, ричкуваше да бѣде жертва на гладните вѣлци въ балканскитъ клисури! . . . Кой му е кривъ? Защо се е родилъ той бѣлгаринъ. Чудни хора сме ние. Чужденецътъ — *бѣлгарофилъ* ще вжстоса страната на право и на лѣво (гдѣто има само желѣзници и шосее забѣлѣжете) ще да са срѣщне той съ самохвалествующитъ са пѣрвенци, съ заинтересваните началници и кметове, както въ турско време съ мюдурите и владиците, ще пораспита на двѣ на три, па за останалото: да живѣятъ библиотеките и официалнитъ статистики. *Пажуване по славянскитъ земи, Нова Бѣлгария, или три мѣсеца въ Бѣлгария*, титулпра своята книга „сѣхниятъ ни гостъ“ пѣлна съ лѣжи и фабрикосани факти написани тенденциозно за въ полза на партията и на обществото, което е испратило пѣтешественика отъ неговото отечество. А нашитъ гарги, които мислятъ, че „тайните“ на народниятъ ни битъ не сѣ достѣпни за насъ самите, невъзможно е да се изслѣдватъ до като не е човѣгъ професоръ съ пѣкоя титла — прѣмिरать отъ радости и гѣлтатъ апетитно приготвенитъ за другъ стомахъ апове . . . Който не вѣрва въ моите думи, то нѣка отвори книгитъ: на *К. Роберта*, на *Меккензи* и *Ерби*, на покойниятъ *Макъ-Гаханъ*, на „*Конарската жена и дѣщеря*“ (псевдонимъ), на *Немировичъ-Данченка* и пр. и пр. Въ тие книги сѣ пуснати такива ерунди за бѣлгарскитъ народъ, на коричкитъ на които, ако да нѣмаше написано *ледъ* и *фонове*, а Петко и Иванъ, то отдавна биха опжпнати за ушитъ тогова Ивана и го биха попитали: „защо ти лѣжешъ?“ — Киновато е нашето лакейство, което се проявява прѣдъ всѣки златни очила. Азъ бихъ наброилъ имената на мнозина учени иностранци, които отъ правописатели и историографи, достигнаха до шпионство, но хайде да не отварямъ загорѣлитъ рапи“ . . .

Идеята за *изучванието на Бѣлгария* отъ *Бѣлгаре* днесъ е достаточено напѣднала въ практическото си прилагание: днесъ се издава на държавна смѣтка „сборникъ“ за народнитъ умотворенци, въ който „сборникъ“ всѣки знающъ и умѣющъ може да хвърли видѣло (свѣтлина) въ тъмнинитъ на бѣлгарското отдавношно и вчерашно *минало*.

На стр. 22 автора се обръща съ слѣднитъ думи къмъ братята сиромаси и простаца:— „Най-послѣ къмъ васъ.